

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Sik János ügyvéd (**cím**) által képviselt felperes neve(**felperes címe**) felperesnek, a dr. ... jogtanácsos (**cím**) által képviselt alperes neve(**cím**) alperes ellen államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 9. napján meghozott 69.P.24.747/2017/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az ítéletnek a felperest eljárási illeték fizetésére kötelező rendelkezését mellőzi. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 5.000 (Ötezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 15.000 (Tizenötezer) forint fellebbezési illetéket.

Ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**n d o k o l á s**

A külföldi állampolgár felperes 2016. december 6. napján megvásárolta a **b.-i** belterület ... hrsz. alatti ingatlant. A 251/2014. (X. 2.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés alapján alperesnél benyújtott kérelmével tulajdonszerzésének engedélyezését kérte, kérelmén 50.000 forint eljárási illetéket rótt le. Az alperes 2017. január 27. napján .../2017. számú határozatával a felperes tulajdonszerzését engedélyezte. Felperes 2017. március 7. napján az 1927. évi XXVII. törvénycikk 3. Cikkére hivatkozással kérelmet terjesztett elő annak érdekében, hogy az alperes 50.000 forint illetéket térítsen vissza. Alperes ...-2/2017. számon végzést hozott arról, hogy az ingatlan tulajdonszerzéséhez szükséges a vagyonszerzési eljárás lefolytatása, ehhez pedig eljárási illeték megfizetése. A végzést a felperes részére nem kézbesítette.

Felperes keresetében 50.000 forint és ezen összeg után 2017. május 9. napjától a Ptk. 6:48. § (1) és (3) bekezdés alapján számított törvényes kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest, kérte továbbá perköltségei megfizetését.

Álláspontja szerint a felperest illetékfizetési kötelezettség nem terhelheti, a vagyon megszerzése nem lehet számára terheesebb, mint a magyar állampolgároknak. Felhívta a **T.-vel** 1926. december

20-án A.-ban kötött Letelepedési Egyezmény becikkelyezéséről szóló 1927. évi XXVII. törvénycikk 3. Cikkét. Kifejtette, hogy amennyiben az illeték visszatérítése tárgyában az alperes hatáskörrel nem rendelkezik, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 22. § (1) és (2) bekezdése alapján a kérelem áttételéről kellett volna rendelkeznie. Alperes a Ket. 29. § (3) bekezdés b) pontjának és a 71. § (1) bekezdésben foglaltaknak nem tett eleget, az eljárás megindulásáról nem értesítette, kérelméről nem hozott határozatot, ekként a közigazgatási per indításának feltételei sem állnak fenn. Sérelmezte, hogy alperes 50.000 forint illeték megfizetésére kötelezte.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben való marasztalását kérte. Érvelése szerint az 1993. évi LXXVIII. törvény 1/A. § (2) bekezdésében felsorolt eseteken kívül a t. állampolgárságú felperes esetében csak kormányhivatali engedéllyel szerzhető meg a mező- és erdőgazdasági földnek nem minősülő ingatlan tulajdonjoga. Így az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 29. §-a szerinti illetékkiszabás a felperessel szemben helytálló volt. Az alperesnek nem volt mérlegelési jogköre, hiszen a hivatkozott kormányrendelet szerint az alperes köteles megvizsgálni a tulajdonszerző külföldi állampolgár előéletét és egyéb körülményeket, ezen eljárás díja a lerótt 50.000 forint illeték.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy a Magyar Államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására az abban foglalt módon és határidőben fizessen meg 10.000 forint illetéket. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 forint perköltséget.

A kereset elbírálásánál a Pp. 3. § (2) bekezdését, 215. §-át, majd az 1927. évi XXVII. törvénycikk 3. Cikkét, továbbá a Ptk. 6:548. § (1) bekezdését hívta fel. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint felperes az alperes jogellenes magatartásaként azt jelölte meg, hogy alperes illeték megfizetésére kötelezte, nem pedig azt, hogy az illeték visszatérítése iránti kérelmét nem tette át az adóhatósághoz, az alperessel állott közigazgatási jogviszonyban, kérelmének címzettje nem az adóhatóság volt.

Hangsúlyozta, hogy az 1990. évi XCIII. törvény XX. számú melléklete szerint az 50.000 forint összegű illeték nem vagyonszerzési illeték, hanem a 251/2014. (X. 2.) Korm. rendelet szerinti eljárás illetéke. Az eljárás lefolytatása az alperes helytálló hivatkozása szerint a Lakástörvény 1/A. § (2) bekezdésében írtak szerint a felperessel szemben kötelező. Az illeték nem a tulajdonjog megszerzéshez, hanem a kormányrendeletben meghatározott eljárási cselekményekhez kapcsolódik. A kivételek alá nem sorolt külföldi akadálytalanul szerzhet Magyarországon lakástulajdont, e vonatkozásban a magyar állampolgárokkal azonosak a jogai és kötelezettségei, visszterhes vagyonszerzési illeték őket is terheli. A Lakástörvény és a hivatkozott kormányrendelet azonban az adott külföldi állampolgárokkal szemben kötelezővé teszi a hatósági eljárás lefolytatását, engedély beszerzését. Az eljárás lefolytatására kivételes esetben nincs szükség. A felperes visszterhes adásvételi szerződéssel történő tulajdonszerzése esetén a Korm. rendelet 5. § (1) és 6. § (1) bekezdése szerint az eljárást le kellett folytatnia. Ennek az eljárásnak a díja 50.000 forint illeték, amelyről az 1990. évi XCIII. törvény 29. §-a és XX. számú melléklete rendelkezik. Rámutatott, a törvényhozás által megszabott kivételes eseteket maga a felperes által hivatkozott törvénycikk is kivételként hívja fel. A külföldiek tulajdonszerzésére vonatkozó engedélyezési eljárás lefolytatása egy kivételes eset, amely eljárási illeték lerovásával jár. Ekként a t. állampolgár felperes is köteles ezen eljárásnak magát alávetni, a díját viselni, ez nem sérti a hivatkozott törvénycikk rendelkezéseit. A felperes önként fizette meg az illetéket, a kérelmezési eljárás során nem tett említést az ügyintézőnek az általa vélelmezett mentességről. Az illeték fizetését megtagadhatta volna és a hivatalból elutasító határozat elleni fellebbezésben ismét lehetősége lett volna arra, hogy a jogi érveit előadja. Felperes az 1990. évi XCIII. törvény 79. § (4) bekezdése és az adózás rendjéről szóló

2003. évi XCII. törvény (Art.) 72. § (1) bekezdés b) pontja alapján a feleslegesen lerótt illetéket adó-visszatérítési eljárásban visszaigényelhetette volna. Az illeték önkéntes megfizetésével az alperes nem került olyan helyzetbe, hogy a felperesi kérelmet elutasító határozat meghozatalára kényszerüljön, így valóban nem merült fel a jogorvoslat és a közigazgatási per indításának lehetősége. Megítélése szerint a felperes nem járt el jóhiszeműen, rendeltetésszerű joggyakorlása kétségbe vonható, mert annak ellenére róta le az illetéket, hogy tudomása szerint nem terhelte illetékfizetési kötelezettség. Az eljáró ügyintézőt nem tájékoztatta, majd az Art. fent idézett rendelkezésével szemben nem az adóhatósághoz, hanem az alpereshez fordult visszatérítés iránt. Jogellenesség és felróhatóság, valamint az okozati összefüggés hiányában a bíróság a keresetet elutasította és a Pp. 77. §-a, 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg oly módon, hogy kötelezze az alperest 50.000 forint tőke és ezen összeg után 2017. május 9. napjától a kifizetés napjáig járó - a 2013. évi V. törvény 6:48. § (1) és (3) bekezdésében megjelöltek szerint számított - késedelmi kamat, valamint a másodfokú eljárásra is figyelemmel megállapított perköltség megfizetésére. Kérte, hogy az ítéltábla mellőzze azon ítéleti rendelkezést, amely a felperest a Magyar Állam javára 10.000 forint illeték megfizetésére kötelezte. Az illetéket már megfizette, ennek igazolásául csatolta a banki utalás törvényszéki befogadásáról, valamint a tranzakció részleteiről szóló banki kivonatot.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletét részben iratellenesen, részben az általa felhívott jogszabályhelyek indokolással alá nem támasztott kirekesztésével, részben a vonatkozó jogszabályi rendelkezések téves értelmezésére alapítva hozta meg.

Az elsőfokú ítélet akként fogalmazott, hogy a felperes jogellenes magatartásként az 50.000 forint illeték megfizetésére kötelezést jelölte meg. Ezzel szemben előadta, hogy az elsőfokú eljárás során egyetlenként megtartott tárgyaláson az általa e körben megtett nyilatkozat bírói kérdésre történt válaszként szerepel a 6. sorszám alatt felvett jegyzőkönyvben. Az ezen jogellenes alperesi magatartást már a keresetben is megjelölte, és ezen túlmenően más alperesi magatartást is sérelmezett, mind a per írásbeli szakaszában, mind a megtartott tárgyaláson is.

Előadta, hogy semmilyen jogszabályi rendelkezés nem kötelezi arra, hogy a hatósági eljárás során tájékoztatást nyújtson a hatóság részére a hatályos törvényi, rendeleti szabályozásról. Az ingatlanszerzéshez kötött engedélyezési eljárás kizárólag formanyomtatványon benyújtott kérelem és az ahhoz kötelező jelleggel mellékelt okiratok alapján lefolytatandó közigazgatási eljárás. Sem az ügyfél, sem annak képviselője nem áll személyes kapcsolatban a közigazgatási hatóság ügyintézőjével, illetve az ezen ügyekben hatáskört gyakorló ... Kormányhivatal kormány megbízottjával, felperest ekként felróható mulasztás nem terheli.

Az elsőfokú bíróság által megjelölt Art. 72. § (1) bekezdés b) pontja és az 1990. évi XCIII. törvény 67. § (5) bekezdésében foglaltak alapján, az eljárások során fizetendő díjakat megállapító jogszabályban kell rendezni a megfizetett összegek visszatérítésére vonatkozó szabályozást. Ekként a felperes által lerótt és visszaigényelt 50.000 forint eljárási illetékről szintén az 1990. évi XCIII. törvény XX. számú melléklete rendelkezik. Erre figyelemmel az alperesnél benyújtott visszatérítési igény is az illetékekről szóló törvény hatálya alá tartozik, szemben az elsőfokú bíróság által e körben megjelölt, adózás rendjéről szóló törvénnyel. Az 1990. évi XCIII. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem kötelezhető illeték fizetésére az, akit az államháztartási hatóság külön jogszabály alapján költségmentességben részesített. Ezen törvény is elismeri más jogszabályi rendelkezések elsőbbségét a lex specialis jellegükre tekintettel.

Az alperes a közigazgatási eljárás során az őt kötelező törvényi előírásokat negligálva járt el, a Ket. 1. § (1) bekezdését megsértette, a 4. § (1) és (2) bekezdését is megszegte. Az alperes az illeték összegének visszatérítése iránt hozzá intézett kérelem más hatósághoz történő áttételéről a Ket. 22. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján adott határidőn belül rendelkezhetett volna, azonban ennek

hiányában felperes jóhiszeműen bízott abban, hogy az alperes rendelkezik hatáskörrel, valamint illetékességgel a kérelem elbírálásának tárgyában. Előadta, hogy az alperes a Ket. 29. § (3) bekezdés b) pontjában, valamint 71. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak a mai napig nem tett eleget, erre figyelemmel a közigazgatási per megindításához szükséges feltételek nem állnak fenn.

Az 1927. évi XXVII. számú - **T.-vel** 1926. év december 20-án **A.-ban** megkötött Letelepedési Egyezmény becikkelyezéséről rendelkező - törvénycikk 3. Cikkének rendelkezését idézte. A közigazgatási eljárás során valamennyi felperesre vonatkozó jogszabályi előírást betartotta, a jogfenntartással lerótt illeték visszatérítésében jóhiszeműen bízott. Az alperes az illeték visszatérítése iránt hozzá benyújtott kérelme tárgyában nem döntött, az illeték visszatérítése iránt nem intézkedett, így ezen mulasztásával megsértette valamennyi őt kötelező jogszabályi rendelkezést.

Alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából relevanciával bíró tényállást helyesen állapította meg, az irányadó jogszabályokat felhívta, a per fő tárgya tekintetében az ítéletábra érdemi döntésével is egyetértett.

Az eljárás során nem volt vitás, hogy a 2016. december 8. napján megindult közigazgatási eljárás során a külföldi állampolgár felperes ingatlanszerzésének engedélyezését kérte, kérelmével egyidejűleg 50.000 forint eljárási illetéket rótt le. Alperes a közigazgatási eljárást lefolytatta, .../2017. számú határozatával engedélyezte a felperes tulajdonjogának a megszerzését. Felperes ezt követően, 2017. március 9-én alpereshez érkezett beadványában az illeték visszatérítését kérte, melynek elintézéséről az alperes nem intézkedett, a ...-2/2017. számú tájékoztatást tartalmazó, dátum nélküli határozat kézbesítését a felperesi vitatással szemben nem igazolta.

Felperes saját előadása szerint az 50.000 forint eljárási illetéket nem felhívásra, hanem kérelmének előterjesztésével együtt rótt le, illetéket kiszabó határozat, azaz jogellenes alperesi intézkedés hiányában, a felperes az illeték megfizetésre kötelezést nem sérelmezheti.

Azt azonban a felperes alappal sérelmezte a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság az általa kereset alapjául megjelölt jogellenes magatartásokat nem vizsgálta teljeskörűen. A felperes 69.P.24.747/2017/3. számú beadványában részletesen kifejtette, hogy alperes azon mulasztását is sérelmezi, hogy a Ket. 22. § (1) és (2) bekezdése ellenére a kérelem áttételéről nem rendelkezett, megsértette a Ket. 29. § (3) bekezdés b) pontját és a 71. § (1) bekezdését, ezzel a közigazgatási per lehetőségétől elzárta. Az elsőfokú ítélet ezen hiányossága azonban a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú eljárás megismétlését nem teszi szükségessé, az elsőfokú ítélet indokolásának hiányossága a másodfokú eljárás során a rendelkezésre álló adatok alapján orvosolható.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 79. § (4) bekezdés szerint az illetékek visszatérítésére az adózás rendjéről szóló törvény adó-visszatérítésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 72. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állami adó- és vámhatóság jár el minden adó-visszaigénylés és visszatérítés tárgyában. A Ket. 22. § (2) bekezdése szerint hatáskör vagy illetékesség hiányában a hatóság a kérelmet és az ügyben keletkezett iratokat - az ügyfél egyidejű értesítése mellett - haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem megérkezésétől, folyamatban levő ügyben a hatáskör és illetékesség hiányának megállapításától számított nyolc napon belül átteszi a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatósághoz.

Miként arra az elsőfokú bíróság helytálló döntéssel hivatkozott, a felperes illeték visszatérítése iránti

kérelmének elbírálására az Adó- és Vámhivatal rendelkezett hatáskörrel. Alperesnek a Ket. 22. § (1) bekezdéséből eredő kötelezettsége alapján ezt észlelnie kellett, amelynek esetében a Ket. 22. § (2) bekezdése alapján áttételi kötelezettsége volt. Amennyiben pedig álláspontja szerint erre nincs lehetőség, a Ket. 30. § a) pontja alapján a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítani. A felperes a keresetben helytállóan hivatkozott arra, hogy alperes ezen intézkedéseket jogellenesen mulasztotta el, a felperes kérelme ekként elbírálatlan maradt. Az eljárás során megvalósított jogellenes mulasztás igazolása azonban a kárfelelősség fennállásának csupán egyik feltétele, a kereset megalapozottságához a felperes károsodása és az alperes magatartása közötti okozati összefüggés igazolása is szükséges.

A kártérítés iránti perben a bíróság abban nem foglalhat állást, hogy a felperes adó-visszatérítési igénye megalapozott vagy sem, ekként arról sem hozható döntés, hogy alperes jogellenes mulasztásának hiányában a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a felperes kérelmének helyt adva mindenképpen 50.000 forint visszatérítéséről rendelkezett volna. Ebben a perben más, le nem folytatott közigazgatási eljárás kimenetele nem latolgatható, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hatáskörébe tartozó adó-visszatérítés iránti kérelem tárgyában nem lehet állást foglalni. Mivel nem vonható le megalapozott következtetés arra, hogy az adóhatóság alperes jogszabályoknak megfelelő eljárása esetén a lerótt 50.000 forint eljárási illetéket mindenképpen visszatérítette volna, ettől felperes kizárólag alperes magatartása miatt esett el, a jogellenes magatartás és a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés közötti összefüggés nem bizonyítható.

A fentiek okán az ügy érdemi elbírálására már kihatással nincs, azonban megalapozott a felperes azon fellebbezési érvelése is, hogy a közigazgatási eljárás során jogellenes, avagy felróható magatartást nem tanúsított, a Ket. alapján nem az ügyfelet terheli a tájékoztatási kötelezettség. A felperes nem sértette a Ket. 6. § (1) bekezdését sem, esetlegesen fennálló illetékmentesség ellenére az eljárási illeték lerovása rosszhiszemű magatartásnak nem tekinthető, annak visszatérítéséről a jogszabályi feltételek fennállása esetén az Adó- és Vámhivatal intézkedik, az ezzel kapcsolatos elsőfokú ítéleti fejtegetést a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából mellőzi.

A felperes megalapozottan hivatkozott a fellebbezésben arra is, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.P.90.179/2017/2. számon érkeztetett irata alapján a felperes 10.000 forint kereseti illetéket az eljárás során 2017. szeptember 22. napján megfizette, ezért további eljárási illeték fizetésére nem kötelezhető.

A fent kifejtett indokokra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a felperest eljárási illeték fizetésére kötelező rendelkezést mellőzte, a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján eltérő indokok alapján hagyta helyben. A másodfokú eljárás során a felperes pervesztes, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperest a le nem rótt fellebbezési illeték és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés alapján járó jogtanácsosi munkadíj megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2018. szeptember 18.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.  
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.

dr. Hegedűs Mária s.k.

előadó bíró

bíró